

Nr. 1095B/3.03.2026

**Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul parlamentar al Partidului Social Democrat**

INTERPELARE

**Către: Ministerul Dezvoltării, Lucrarilor Publice si Administratiei-
Domnul Ministru CSEKE Attila**

De la: Neață Eugen, deputat în circumscripția electorală nr. 40, Vâlcea

Interpelare: Solicitare de susținere a inițiativei legislative Pl-x 700/2018, pentru eficientizarea colectării amenzilor și întărirea ordinii publice (Aflată la Comisia Juridică, Camera Deputaților)

Domnule Ministru,

Vă supun atenției o vulnerabilitate sistemică a statului român care necesită o intervenție legislativă urgentă: **incapacitatea cronică de a executa sancțiunile contravenționale**. În prezent, România este prizoniera unui „cerc vicios al impunității” care subminează autoritatea legii, sfidează cetățenii corecți și privează bugetul de stat de sume colosale.

1. Dimensiunea Financiară: Miliarde de lei blocate „pe hârtie”

Cifrele oficiale ale Ministerului Afacerilor Interne privind sumele neîncasate din amenzile aplicate de politie si jandarmerie, pentru perioada 2017-2021 (peste 1,2 miliarde lei neîncasate anual) reprezintă doar o parte din problemă.

- **Impactul Real:** Dacă adăugăm amenzile aplicate de ANAF, Gărzile de Mediu, ANPC, Inspekția Muncii și Polițiile Locale, **sumele reale neîncasate sunt duble sau chiar triple**.

- **Gradul de încasare:** În timp ce state precum Olanda ating o rată de 98%, în România gradul de încasare la persoanele fizice este de **doar 25%**. Această diferență reprezintă venituri ratate care ar putea echilibra deficitele bugetare fără a crește taxele pentru cetățenii corecți.

2. Cercul Vicios: Circuitul legislativ care încurajează sfidarea

Actualul cadru (O.G. nr. 2/2001 și O.G. nr. 55/2002) permite contraveniențelor de rea-credință să ignore legea la infinit. Amenda neplătită se transformă în muncă în folosul comunității, iar dacă aceasta este refuzată, se transformă înapoi în amendă, până la intervenția prescripției.

- **Consecința:** Contravenientul fără venituri sau bunuri declarate este, de fapt, **deasupra legii**. Această situație descurajează agenții constatatori și transformă hotărârile judecătorești în simple formalități administrative fără finalitate.

3. Soluția: Constrângerea penală ca motor de conformare

Inițiativa legislativă aflată pe fluxul parlamentar la **Comisia Juridică a Camerei Deputaților (comisie de fond)** propune ruperea acestui cerc prin introducerea unui mecanism de constrângere real:

„(11) Nerespectarea hotărârii judecătorești prin care s-a aplicat sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității [...] se pedepsește cu **închisoare de la 3 luni la 2 ani**. ”

Pedeapsa propusă în inițiativa urmează structura CP in vigoare însa întinderea pedepsei poate fi diminuată printr-un amendament pe care l-am pregătit (spre exemplu: ”de la o lună la 3 luni”).

Logica eficienței este imbatabilă: În momentul în care un contravenient va înțelege că refuzul muncii sau al plății atrage privarea de libertate, acesta va alege instantaneu conformarea. Teamă de închisoare, fie și pentru 30 de zile, va debloca încasările, deoarece plata amenzii va deveni „calea cea mai ieftină”.

Logica Constrângerii: Plata sau Munca ca singure opțiuni

Propunerea legislativă nu urmărește supraaglomerarea penitenciarelor, ci oferirea unui instrument de presiune psihologică necesar:

- **Plata amenzii:** Majoritatea contravenienților vor alege să plătească imediat pentru a evita riscul penal.
- **Munca în folosul comunității:** Cei care nu plătesc vor fi forțați să execute orele de muncă, generând economii directe la bugetele locale prin activități de întreținere și salubritate pe care primăriile nu vor mai fi nevoite să le contracteze.
- **Închisoarea:** Rămâne sancțiunea ultimă pentru cei care sfidează sistemul judiciar prin refuzul ambelor variante de mai sus.

4. Beneficii Sistemice: Siguranță Publică și Economii Financiare

Susținerea acestei inițiative va genera efecte pozitive imediate:

- **Siguranța Publică:** Se pune capăt „imunității” celor care comit fapte antisociale repetate (tulburarea liniștii, fapte rutiere grave), reducând rata recidivei prin certitudinea sancțiunii.

În prezent, lipsa unei sancțiuni finale reale încurajează recidiva și comportamentul antisocial.

- **Efectul Disuasiv:** Un contravenient care știe că „nu are ce i se lua” (fără venituri sau bunuri) comite fapte antisociale repetate fără nicio teamă de repercusiuni. Introducerea pedepsei cu închisoarea pentru nerespectarea muncii în folosul comunității schimbă fundamental paradigma: **nimeni nu mai este deasupra legii**.

- **Ordinea și Liniștea Publică:** Prin certitudinea pedepsei, vom asista la o scădere a incidentelor de ordine publică. Teamă de privarea de libertate va forța conformarea cetățenilor care, până acum, au sfidat autoritatea polițistului și a judecătorului.

- **Economii Administrative Masive:** Statul va economisi sume enorme cheltuite astăzi pe birocrăția sterilă a dosarelor de executare care nu se finalizează niciodată (costuri poștale, personal ANAF/primării, grefieri, executori, judecatori).

- **Muncă Reală pentru Primării:** Cei care nu vor putea plăti vor fi forțați să presteze muncă reală (salubritate, dezapezire), generând economii la bugetele locale prin reducerea nevoii de a contracta aceste servicii cu firme private.

5. Solicitare

Domnule ministru, această reformă nu este despre „pedeapsă”, ci despre **responsabilitate fiscală și autoritate**.

În prezent, România este prizoniera unui „**cerc vicios al impunității**” care pedepsește doar omul corect și capitulează în fața celor care sfidează legea. Cifrele oficiale (peste 1,2 miliarde lei anual neîncasați, doar din sancțiuni contravenționale aplicate de poliție și jandarmerie) confirmă că sistemul actual este o „formă fără fond”. În timp ce Guvernul propune digitalizarea și suspendarea permisului de conducere, (măsura care poate rezolva doar sub 5% din situații) măsurile actuale rămân ineficiente în fața celor care declară că „nu au nimic pe nume” și ignoră munca în folosul comunității.

Inițiativa legislativă în discuție (adoptată de senat, aflată la Comisia juridică a CD) propune ruperea acestui cerc vicios prin introducerea sancțiunii penale ca ultim resort, transformând amenda în „**calea cea mai ieftină**” de conformare.

Singura opțiune logică este susținerea ordinii de drept, astfel că vă solicit, domnule ministru, răspuns la următoarele întrebări:

1. Considerați acceptabil ca un cetățean care muncește să fie executat prin poprire, în timp ce un recidivist fără venituri declarate să rămână „deasupra legii”, sfidând cu aroganță atât amenda, cât și hotărârea judecătorească de prestare a muncii?

2. Sunteți de acord că, pentru a atinge rata de încasare de peste 90% din state precum Olanda sau Germania, este imperativ ca statul român să introducă pedeapsa cu închisoarea (pentru care am pregătit un amendament de calibrare la 1-3 luni) ca instrument de presiune psihologică pentru respectarea hotărârii judecătorești și respectiv, garantarea plății sau a muncii?

3. Va acorda Guvernul sprijinul necesar pentru adoptarea în regim de urgență a acestei legi, asigurându-se astfel că miliardele de lei „pe hârtie” devin venituri reale sau muncă efectivă în folosul primăriilor, eliminând necesitatea introducerii unor noi taxe pe spatele cetățenilor cinstiți?

Este timpul ca munca în folosul comunității să nu mai fie o opțiune lăsată la latitudinea contravenientului, ci o obligație sub autoritatea legii, iar amenzile să devină venituri reale, nu doar statistici.

Interpelarea cuprinde **anexa detaliată privind introducerea sancțiunii privative de libertate ca ultim resort în materia contravențională.**

La prezenta interpelare, doresc răspuns în scris.

Cu deosebită considerație,
Deputat Neață Eugen

25.02.2026

ANEXA:

Privind implementarea sancțiunii privative de libertate ca ultim resort în materia contravențională

1. Modele de Succes în Uniunea Europeană

Eficiența colectării amenzilor în statele vestice (peste 90%) nu se bazează pe „buna voință” a cetățeanului, ci pe **existența unei sancțiuni alternative de ultim resort.**

- **Olanda (rata de încasare 98%):** Sistemul olandez utilizează „gijzeling” (detenția de constrângere). Dacă o amendă nu este plătită, instanța poate dispune reținerea persoanei pentru o perioadă determinată (până la 7 zile per amendă). Important: **plata amenzii suspendă imediat detenția**, ceea ce face din închisoare cel mai eficient instrument de colectare, nu un scop în sine.

- **Germania:** Codul penal german prevede clar „pedeapsa substitutivă cu închisoarea”. Dacă o amendă (chiar și penală sau contravențională gravă) nu poate fi încasată, aceasta se transformă automat în zile de închisoare. Această amenințare reală determină o rată de conformare voluntară masivă.

- **Marea Britanie:** Nerespectarea ordinului de prestare a muncii în folosul comunității este considerată „contempt of court” (sfidarea instanței) și se pedepsește cu închisoare, asigurând o rată de executare a orelor de muncă de aproape 100%.

2. Mecanismul de „presiune financiară”

Propunerea legislativă din România nu vizează creșterea numărului de deținuți, ci **activarea psihologiei de plată**:

- **Costul de oportunitate:** Pentru un contravenient care astăzi sfidează statul, costul neplății este zero. Prin noua lege, costul neplății devine „libertatea”.

- **Efectul asupra bugetelor locale:** Odată cu implementarea acestei măsuri, estimez că **70-80% dintre debitorii care astăzi refuză plata vor alege să achite amenda imediat** după primirea citației de la organul judiciar, pentru a evita riscul penal .

- **Economia de servicii:** Cei care totuși nu pot plăti vor deveni o resursă de muncă reală pentru primării (salubritate, întreținere drumuri), reducând facturile municipalităților către firmele de profil.

3. Argumente împotriva obiecțiilor de „Proportionalitate”

Probabil ca vor exista și critici care invocă faptul că închisoarea este prea dură pentru o contravenție. Argumentele contrare sunt acelea ca **legea propusă**:

- **Nu sancționează contravenția cu închisoare, ci sfidarea instanței:** Pedepsa nu se aplică pentru că persoana a traversat prin loc nepermis, ci pentru că **a refuzat cu rea-credință să execute o hotărâre judecătorească definitivă** (cea de prestare a muncii).

- **Ultimul resort: Închisoarea intervine doar după ce au eșuat: (1) plata voluntară, (2) executarea silită a bunurilor și (3) munca în folosul comunității.** Este măsura finală de protecție a autorității statului.

- **Echitatea în fața legii:** În prezent, sistemul este discriminatoriu: îi sancționează doar pe cei ce se conformează de bună voie sau cu venituri (prin poprire), în timp ce pe cei „fără venituri și fără dorința de conformare” îi lasă să încalce legea gratuit. Noua lege restabilește egalitatea în fața legii.

4. Concluzie Tehnică

Implementarea acestei propuneri legislative va transforma amenzile dintr-o „opțiune” într-o **obligatie certă**. Statul român va trece de la un sistem de colectare pasiv și inefficient la unul activ, bazat pe modelul nord-european, garantând astfel:

Venituri bugetare predictibile; Descurajarea recidivei; Respectul cetățeanului față de lege și autorități; Recuperarea miliardelor și stoparea risipei

Actualul sistem generează pierderi duble pentru bugetul statului:

- **Venituri Ratate:** Peste 1,2 miliarde lei neîncasate anual doar din amenzile aplicate de poliție și jandarmerie. Acestea sunt doar o fracție din sumele reale. Dacă includem amenzile de la ANAF, Garda de Mediu, ANPC și Poliția Locală, etc., sumele neîncasate sunt **duble sau chiar triple**.

- **Economii prin reducerea cheltuielilor de procesare:** Statul cheltuiește sume colosale cu „birocrăția amenzilor neplătite” (salarii personal, costuri poștale, proceduri de executare silită fără rezultat). Introducerea constrângerii penale va crește **gradul de plată voluntară**, reducând drastic nevoia de proceduri administrative costisitoare care, în prezent, se finalizează prin prescripție.

Argumente pentru Susținerea Inițiativei Legislative

1. Impactul Fiscal: Recuperarea „miliardelor invizibile”

- **Dincolo de cifrele MAI:** Suma de 1,2 miliarde lei neîncasată anual este subestimată drastic. Dacă includem amenzile de la ANAF, Inspekția Muncii, Mediu, Sănătate și Poliția locală impactul asupra bugetului consolidat este de **peste 3 miliarde lei anual**.

- **Transformarea creanțelor scriptice în venituri reale:** În prezent, aceste sume sunt „active moarte” în contabilitatea statului. Amenințarea cu închisoarea va acționa ca un catalizator pentru plată. Majoritatea contraveniențelor vor prefera achitarea amenzii în locul unui dosar penal, generând un flux masiv de numerar către bugetele locale și de stat.

2. Mecanismul psihologic de constrângere (logica eficienței)

- **Costul nerespectării legii:** Astăzi, pentru un contravenient insolubil, „prețul” încălcării legii este zero. Prin introducerea pedepsei cu închisoarea, statul introduce un **cost prohibitiv**.

- **Efectul de disciplinare imediată:** Nu închisoarea este scopul final, ci **conformarea**. Teamă de privarea de libertate va forța cetățeanul să aleagă calea cea mai ieftină: plata amenzii sau, în ultimă instanță, munca reală (care scutește statul de alte cheltuieli de curățenie/întreținere publică).

3. Reducerea cheltuielilor administrative și judiciare

- **Stoparea „procesomaniei” administrative:** Statul cheltuiește sume enorme cu personalul care procesează, notifică și re-procesează aceeași amendă ani la rând (corespondență, executori, grefieri).

- **Decongestionarea instanțelor:** Prin eliminarea cercului vicios (amendă → muncă → amendă), numărul dosarelor de transformare a sancțiunilor se va reduce drastic după primele condamnări cu titlu de exemplu, deoarece gradul de conformare voluntară va crește.

4. Restabilirea autorității și achității sociale

- **Eliminarea discriminării cetățeanului corect:** Sistemul actual îi pedepsește doar pe cei care au bunuri sau salarii (care pot fi poprite). Cei „fără venituri” sfidează statul. Această lege elimină „imunitatea de fapt” a celor care comit fapte antisociale repetate.

- **Munca în folosul comunității devine obligație, nu opțiune:** Munca prestată de contravenienți (salubritate, dezapezire, întreținere spații verzi) reprezintă o economie directă la bugetele primăriilor, care altfel ar trebui să contracteze aceste servicii.

5. Alinierea la modelele de succes europene

- **Precedentul European:** State precum Olanda sau Germania au rate de colectare de peste 90% tocmai pentru că sistemul lor nu permite „lacune” legislative. În aceste jurisdicții, nerespectarea sancțiunii alternative (munca) atrage automat privarea de libertate (custodial sentence), ceea ce face ca rata de plată voluntară să fie extrem de ridicată.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE JURIDICĂ

Privind propunerea de completare a art. 287 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal în scopul incriminării neexecutării hotărârii judecătorești de prestare a orelor de muncă în folosul comunității (nerespectarea hotărârii judecătorești)

1. Expunerea situației actuale: Ineficiența titlului executoriu.

În prezent, sistemul sancționator contravențional din România suferă de o lipsă de finalitate coercitivă. Deși instanțele de judecată dispun, în temeiul art. 9 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001, înlocuirea amenzii cu munca în folosul comunității, executarea acestei sancțiuni este lăsată exclusiv la latitudinea contravenientului. Reaua-credință (neprezentarea la primar sau abandonarea activității) conduce, conform legislației actuale, la transformarea muncii înapoi în amendă, generând un cerc vicios care se finalizează prin prescripția răspunderii.

2. Fundamentarea necesității: Protejarea autorității judecătorești

Incriminarea nerespectării hotărârii judecătorești prin care s-a dispus munca în folosul comunității nu vizează contravenția inițială, ci sfidarea actului de justiție.

- Obiectul juridic: Relațiile sociale referitoare la înfăptuirea justiției și autoritatea hotărârilor judecătorești definitive.
- Principiul executorialității: O hotărâre judecătorească ce nu poate fi executată forțat își pierde caracterul de act de autoritate, devenind o simplă recomandare, fapt ce aduce atingere statului de drept.

3. Compatibilitatea cu drepturile omului (CEDO și Constituție)

Propunerea respectă standardele Curții Europene a Drepturilor Omului și ale Curții Constituționale a României:

- Interzicerea închisorii pentru datorii: Articolul 1 din Protocolul nr. 4 la Convenție interzice privarea de libertate pentru neexecutarea unei obligații *contractuale*. Amendă contravențională este o obligație *legală*, de drept public, iar sancțiunea propusă vizează refuzul muncii (obligație de a face), nu lipsa banilor.
- Proportionalitatea: Pedepsa închisorii (limitele pedepsei pot fi minimale) este subsidiară. Ea intervine doar după ce au eșuat alternativ: plata amenzii, executarea silită a bunurilor și prestarea muncii. Astfel, măsura respectă caracterul de *ultima ratio* al dreptului penal.

4. Impactul social și economic: Disciplina Fiscală

- **Efectul disuasiv:** Introducerea riscului de încarcerare va acționa ca un catalizator pentru conformarea voluntară. Estimăm o creștere a încasărilor la bugetele locale de peste 150%, deoarece contravenienții vor opta pentru plata amenzii în locul riscului penal.
- **Echitatea socială:** Se elimină privilegiul nejustificat al persoanelor insolabile de a încălca normele sociale fără consecințe, asigurând egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii.

5. Soluție legislativă propusă (sinteză)

Inițiativa legislativă aflată pe fluxul parlamentar la **comisia de raport** propune ruperea acestui cerc prin introducerea unui mecanism de constrângere real:

„(11) Nerespectarea hotărârii judecătorești prin care s-a aplicat sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității [...] se pedepsește cu **închisoare de la 3 luni la 2 ani**.” Pedepsa propusă în inițiativă urmează structura Codului penal în vigoare, însă întinderea pedepsei poate fi diminuată printr-un amendament (spre exemplu: ”de la o luna la 3 luni”)

6. Concluzie: Măsura propusă este singura capabilă să garanteze finalitatea actului judiciar în materie contravențională, să protejeze ordinea publică și să asigure colectarea veniturilor bugetare, urmând modelele validate istoric de democrațiile consolidate din Uniunea Europeană (Germania, Olanda).

ANALIZĂ DE IMPACT BUGETAR ESTIMATIVĂ (PROIECȚIE 2026)

Privind implementarea mecanismului de constrângere penală pentru executarea sancțiunilor contravenționale

1. Situația premisă (date de bază 2021-2025)

- Stocul de amenzi neîncasate (MAI + ANAF + Local): Estimat la peste 3,5-4 miliarde RON anual.
- Grad actual de încasare (persoane fizice): Aproximativ 25%.
- Rata de transformare în muncă în folosul comunității: Sub 15% (din care executarea reală este sub 5% din cauza refuzului nepenalizat)

2. Proiecția impactului după implementare (primele 6-12 luni)

Bazându-ne pe modelele din Olanda și Germania, unde introducerea sancțiunii de ultim resort a dus la o rată de conformare de peste 90%, prognozăm următoarele etape pentru România în 2026:

A. Creșterea încasărilor prin „conformare de teamă” (efectul psihologic)

Estimare: 60% dintre debitorii care astăzi ignoră amenzile vor alege plata imediată la primirea primei somații de la organul judiciar (care va menționa riscul închisorii).

Venit suplimentar estimat (6 luni): +900 milioane (doar din stocul curent de amenzi).

B. Economii prin reducerea cheltuielilor administrative

Eliminarea procedurilor repetate de executare silită infructuoasă (notificări, onorarii executori, personal alocat).

Economie estimată (6 luni): 120 milioane (reducerea costurilor de operare la nivelul primăriilor).

C. Valorificarea muncii în folosul comunității

Transformarea a aproximativ 2 milioane de ore de muncă „pe hârtie” în muncă reală (salubritate, întreținere spații verzi, deszăpezire).

Valoare economică echivalentă (6 luni): 80 milioane (economii realizate de primării prin necontractarea acestor servicii cu operatori privați).

3. Sinteză financiară (estimare impact net la bugetul consolidat)

Nota: Doar pentru sumele neincasate din amenzile aplicate de catre Jandarmerie si Politie intr-un an.

Indicator fiscal	Înainte de adoptarea inițiativei (2025)	Proiecție după adoptarea inițiative (anul I - 2026)	Variație (%)
Încasări amenzi	~400 mil. RON	~1,2 miliarde RON	+200%
Costuri administrative	~250 mil. RON	~150 mil. RON	-40%
Valoare muncă comunitate	Neglijabilă	~160 mil. RON	Maximă
Impact net pozitiv	-	+1,11 miliarde RON	-

4. Concluzii :

- **Auto-finanțarea sistemului:** Veniturile suplimentare generate în primele 3 luni vor acoperi de zeci de ori eventualele costuri de gestionare a dosarelor penale.
- **Impact Local:** Primăriile (care primesc cota din amenzi) vor beneficia de o infuzie de capital imediată, reducând presiunea asupra transferurilor de la bugetul de stat.

- **Efectul de disciplină fiscală:** Odată ce populația înțelege că amenda este certă, **rata de încălcare a legii va scădea**, ducând la o societate mai ordonată și mai sigură .

Aceasta este o realitate care îi revoltă pe toți cetățenii cinstiți ai acestei țări: **neputința statului român în fața celor care aleg să sfideze legea.**

În prezent, avem un sistem care pedepsește doar omul corect. Dacă un român care muncește primește o amendă, el o plătește imediat pentru că are un salariu ce poate fi poprit. Dar dacă un recidivist, care tulbură liniștea publică sau distruge bunuri, primește o amendă și dacă refuză să o plătească ori declară că „nu are nimic pe numele lui”, statul capitulează.

Cifrele sunt alarmante: Bugetul de stat și bugetele locale au de încasat miliarde de lei care există doar pe hârtie. Sunt bani din care s-ar ar putea asfalta drumuri, dota spitale sau construi școli, ori ar putea constitui sursa de finanțare a pachetului de măsuri sociale ce face obiect al discuțiilor în aceste zile, dar care rămân neîncasate pentru că legea noastră este o „formă fără fond”.

Care este mesajul pe care îl transmitem societății? Că dacă ești șmecher și n-ai bunuri pe nume, ești deasupra legii? Că poți ignora un judecător care te trimite la muncă în folosul comunității, pentru că știi că nu ți se întâmplă nimic?

Această inițiativă legislativă rupe cercul vicios al impunității. Ea propune un principiu simplu, aplicat în Germania și Olanda: Legea nu este o sugestie, ci o obligație.

Nu vrem să umplem închisorile. **Scopul acestei legi nu este detenția, ci conformarea.**

- **Cine are bani, va plăti amenda** imediat ce va înțelege că alternativa este închisoarea.
- **Cine nu are bani, va merge la muncă** să măture străzile sau să îngrijească spațiile verzi, muncind pentru comunitatea pe care a ofensat-o.
- **Închisoarea rămâne doar pentru cei de rea-credință** care refuză și plata, și munca, sfidând cu aroganță statul român.

Cu deosebită considerație,
Deputat Neață Eugen

25.02.2026